EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 22.9.2020.
COM(2020) 576 final

2020/0263 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu nolīgumu, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, attiecībā uz Samoa Neatkarīgās Valsts un Zālamana Salu pievienošanos, un citu Klusā okeāna salu valstu pievienošanos nākotnē

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pievienotais Padomes lēmuma priekšlikums ir tiesību instruments, kas vajadzīgs, lai saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu parakstītu un provizoriski piemērotu nolīgumu, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses.

Padome 2002. gada 12. jūnijā pilnvaroja Komisiju sākt sarunas par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem (EPN) ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupu.

Savienība 2009. gada 30. jūlijā parakstīja Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses[1] ("Partnerattiecību pagaidu nolīgums"), ar ko izveido pamatu ekonomisko partnerattiecību nolīgumam.

Nolīguma mērķis ir:

a) dot iespēju Klusā okeāna valstīm izmantot priekšrocības, ko sniedz labāka piekļuve tirgum, kuru piedāvā ES;

b) veicināt Klusā okeāna valstu ilgtspējīgu attīstību un pakāpenisku integrāciju pasaules ekonomikā;

c) balstoties uz kopējām interesēm, izveidot brīvās tirdzniecības zonu starp pusēm, pakāpeniski liberalizējot tirdzniecību veidā, kas saderīgs ar piemērojamiem PTO noteikumiem un asimetrijas principu, un ņemot vērā Klusā okeāna valstu konkrētās vajadzības un jaudas ierobežojumus saistību līmeņu un laika ziņā;

d) izstrādāt atbilstīgus domstarpību izšķiršanas pasākumus un

e) izstrādāt atbilstīgus institucionālos pasākumus.

Partnerattiecību pagaidu nolīgums tiek provizoriski piemērots starp Savienību un Papua-Jaungvineju no 2009. gada 20. decembra un starp Savienību un Fidži Republiku — no 2014. gada 28. jūlija.

Partnerattiecību pagaidu nolīguma 80. pants paredz, ka nolīgumam var pievienoties citas Klusā okeāna salu valstis, pamatojoties uz iesniegtu 1994. gada *GATT* XXIV pantam atbilstīgu tirgus piekļuves piedāvājumu. Tādējādi Samoa Neatkarīgā valsts un Zālamana Salas pievienojās Partnerattiecību pagaidu nolīgumam attiecīgi 2018. gada 21. decembrī[2] un 2020. gada 7. maijā[3] un to provizoriski piemēro attiecīgi no 2018. gada 31. decembra un 2020. gada 17. maija. Puses ir sākušas procedūras, kas vajadzīgas, lai Tongas Karaliste, kura apliecināja interesi pievienoties Partnerattiecību pagaidu nolīgumam, tam pievienotos.

Pēc Samoa un Zālamana Salu pievienošanās Partnerattiecību pagaidu nolīgums ir jāgroza, lai minētās valstis iekļautu Partnerattiecību pagaidu nolīguma pušu sarakstā. Līdzīgi tehniski grozījumi Partnerattiecību pagaidu nolīgumā būs jāizdara ikreiz, kad nolīgumam pievienosies Klusā okeāna salu valsts.

---

[1] Padomes Lēmums (2009. gada 13. jūlijs) par to, lai parakstītu un provizoriski piemērotu Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses (OV L 272, 16.10.2009., 1. lpp).

[2] OV L 333, 28.12.2018., 1. lpp.

[3] OV L 85, 20.3.2020., 1. lpp.

1.2. EPN Tirdzniecības komiteja

Ar Partnerattiecību pagaidu nolīguma 68. pantu tiek izveidota Tirdzniecības komiteja, kuras sastāvā ir pušu (ES un Klusā okeāna valstu) pārstāvji.

Tirdzniecības komiteja risina visus jautājumus, kas nepieciešami Partnerattiecību pagaidu nolīguma īstenošanai. Tirdzniecības komiteja, veicot uzdevumus, var:

a) izveidot un pārraudzīt jebkādas īpašās komitejas vai struktūras, kas vajadzīgas nolīguma īstenošanai;

b) sanākt uz sēdi jebkurā laikā, par ko puses vienojas;

c) izskatīt visus nolīguma jautājumus un, pildot savus uzdevumus, attiecīgi rīkoties, un

d) pieņemt lēmumus vai sniegt ieteikumus nolīgumā paredzētajos gadījumos.

78. pants ("Pārskatīšanas klauzula") paredz, ka Tirdzniecības komiteja vajadzības gadījumā var pārskatīt nolīgumu, tā īstenošanu, darbību un izpildi un sagatavot pusēm atbilstīgus ieteikumus, lai grozītu to.

Tirdzniecības komitejas sestās un septītās sanāksmes iznākums

Partnerattiecību pagaidu nolīguma puses (ES, Papua-Jaungvineja un Fidži) un Samoa Neatkarīgā Valsts, Zālamana Salas un Tonga, kuras piedalījās novērotāja statusā, 2018. gada 24. oktobrī apmainījās viedokļiem par tādu nolīguma tehnisko grozījumu **tvērumu un procedūru**, kuri nepieciešami pēc kādas valsts pievienošanās.

Puses paskaidroja, ka grozījumu **tvērumā** ir tikai Klusā okeāna valsts, kas pievienojas nolīgumam, iekļaušana Partnerattiecību pagaidu nolīguma pušu sarakstā un tās tirgus piekļuves piedāvājuma pievienošana nolīguma II pielikumam (ES puses izcelsmes ražojumiem piemērojamie muitas nodokļi). Attiecībā uz **procedūru** puses norādīja, ka pašlaik Tirdzniecības komitejai nav dotas pilnvaras ieviest šādus grozījumus (juridiskais pamats, kas atbilst Partnerattiecību pagaidu nolīgumam, nav pietiekams). Puses apmainījās viedokļiem par šādām trim iespējamām procedūrām.

1. iespējamā procedūra. Apsvērt attiecīgo grozījumu netiešu ieviešanu Partnerattiecību pagaidu nolīgumā sakarā ar kādas valsts pievienošanos (80. pants); tādējādi tos nevajadzēs speciāli ieviest ar īpašu procedūru.

2. iespējamā procedūra. Tirdzniecības komiteja varētu paziņot, kā pēc kādas valsts pievienošanās Partnerattiecību pagaidu nolīgumu lasa attiecībā uz vajadzīgajiem tehniskajiem grozījumiem. Šāda paziņojuma juridiskais pamats ir 68. panta 4. punkta c) apakšpunkts.

3. iespējamā procedūra. Puses varētu grozīt Partnerattiecību pagaidu nolīguma 80. pantu, lai piešķirtu Tirdzniecības komitejai pilnvaras pieņemt vajadzīgos lēmumus sakarā ar jaunas valsts pievienošanos.

Tirdzniecības komiteja piekrita, ka 3. iespējamā procedūra sniegtu juridisko noteiktību, un apņēmās ieteikt pusēm attiecīgi grozīt 80. pantu. Tālab Tirdzniecības komiteja pēc 2019. gada 3.–4. oktobra septītās sanāksmes pieņēma ieteikumu, ievērojot nostāju, kas jāieņem Savienības vārdā (Padomes Lēmums (ES) 2019/1707 (2019. gada 17. jūnijs), OV L 260, 11.10.2019., 45. lpp.).

1.3. Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Ar šo priekšlikumu tiek īstenots Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupu, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās

dalībvalstīm, no otras puses, ("ĀKK-ES partnerattiecību nolīgums" jeb "Kotonū nolīgums")[4], kas ir Partnerattiecību pagaidu nolīguma juridiskais pamats.

Citām Klusā okeāna valstīm pievienojoties Partnerattiecību pagaidu nolīgumam, tiek nostiprināts tiesiskais regulējums ES tirdzniecības attiecībām ar partnervalstīm, atvieglota savstarpējā tirdzniecība un iekļaušanās pasaules ekonomikā. Turklāt ar to minētās valstis tiek iekļautas arī kopēju noteikumu un iestāžu režīmā, kas izveidots ar nolīgumu.

1.4. Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem

Partnerattiecību pagaidu nolīgums ir tirdzniecības nolīgums, kas sekmē tādas globālās tirdzniecības vienmērīgu attīstību, kura uz valstīm, kuras pievienojas, attiecina asimetrisku tirgus piekļuvi un tām ļauj aizsargāt sensitīvas nozares no liberalizācijas, vienlaikus nodrošinot lielu skaitu aizsardzības pasākumu, kā arī klauzulu jauno nozaru aizsardzībai. Nolīgumā ir ietverti izcelsmes noteikumi, kas atvieglo eksportu no šīm valstīm uz ES. Bez tam nolīgumā ietverti noteikumi par ilgtspējīgu attīstību (3. pants), ar kuriem puses atkārtoti apstiprina, ka ilgtspējīgas attīstības mērķis ir nolīguma noteikumu neatņemama daļa, tas ir saderīgs ar Kotonū nolīguma vispārīgajiem mērķiem un principiem un jo īpaši vispārīgo apņemšanos mazināt un beidzot izskaust nabadzību veidā, kas saderīgs ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Minētie noteikumi veicina attīstības politikas saskaņotības mērķu sasniegšanu un ir saderīgi ar LESD 208. panta 2. punktu.

2. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

2.1. Juridiskais pamats

Šā Padomes lēmuma juridiskais pamats ir Līgums par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmā daļa saistībā ar tā 218. panta 5. punktu.

2.2. Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Saskaņā ar LESD 3. pantu kopējā tirdzniecības politika ir ekskluzīvā Savienības kompetencē.

2.3. Proporcionalitāte

Šis priekšlikums ir nepieciešams, lai īstenotu Savienības starptautiskās saistības, kā tās noteiktas ĀKK-ES partnerattiecību nolīgumā, sevišķi, lai noslēgtu jaunu ar PTO saderīgu tirdzniecības vienošanos, kas pakāpeniski likvidētu šķēršļus tirdzniecībai starp pusēm un veicinātu sadarbību ar Klusā okeāna valstīm visās ar tirdzniecību saistītajās jomās.

2.4. Juridiskā instrumenta izvēle

Nav cita tiesību instrumenta, ko varētu izmantot šā priekšlikuma mērķa sasniegšanai.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

3.1. Ietekmes novērtējums

ES un ĀKK ekonomisko partnerattiecību nolīgumu ilgtspējas ietekmes novērtējums (IIN) tika veikts no 2003. līdz 2007. gadam. Šā projekta darba uzdevumu Eiropas Komisija publicēja 2002. gadā uzaicinājumā uz konkursu. Šā konkursa rezultātā piecu gadu pamatlīguma slēgšanas tiesības 2002. gada augustā tika piešķirtas *PwC France*. IIN galīgā ziņojuma

[4] OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp. Nolīgums, kas grozīts ar nolīgumu, kurš 2005. gada 25. jūnijā parakstīts Luksemburgā (OV L 209, 11.8.2005., 27. lpp.), un ar nolīgumu, kurš 2010. gada 22. jūnijā parakstīts Vagadugu (OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp.).

projekts ieinteresētajām personām Eiropā tika iesniegts ES pilsoniskās sabiedrības dialoga sanāksmē, ko organizēja Eiropas Komisija 2007. gada 23. martā Briselē (Beļģijā).

3.2. Normatīvā atbilstība un vienkāršošana

Uz nolīguma grozījumu apstiprināšanu neattiecas *REFIT* procedūras; tā nerada izmaksas Savienības MVU; un tā nerada problēmas digitālās vides jomā.

3.3. Pamattiesības

Šis priekšlikums neietekmē pamattiesību aizsardzību Savienībā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ierosinātais lēmums neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

5.1. Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

Priekšlikuma 1. pants apstiprina to, ka Savienības vārdā tiek parakstīts nolīgums, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu.

2. pants pilnvaro Padomes Ģenerālsekretariātu izveidot tādu pilnvaru instrumentu, kuras vajadzīgas, lai parakstītu nolīgumu, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu.

3. pants precizē, ka nolīgumu, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu, piemēro provizoriski.

4. pants nosaka šā lēmuma spēkā stāšanās dienu.

2020/0263 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu nolīgumu, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, attiecībā uz Samoa Neatkarīgās Valsts un Zālamana Salu pievienošanos, un citu Klusā okeāna salu valstu pievienošanos nākotnē

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2002. gada 12. jūnijā pilnvaroja Komisiju sākt sarunas par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupu[1].

(2) Partnerattiecību pagaidu nolīgums starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses[2] (“Partnerattiecību pagaidu nolīgums”), ar ko izveido pamatu ekonomisko partnerattiecību nolīgumam, tika parakstīts Londonā, 2009. gada 30. jūlijā. Partnerattiecību pagaidu nolīgums tiek provizoriski piemērots starp Savienību un Papua-Jaungvineju no 2009. gada 20. decembra un starp Savienību un Fidži — no 2014. gada 28. jūlija.

(3) Pagaidu partnerattiecību nolīguma 80. pants paredz citu Klusā okeāna salu valstu pievienošanos. Ar Lēmumu (ES) 2018/1908[3] un Lēmumu (ES) 2020/409[4] Padome apstiprināja attiecīgi Samoa un Zālamana Salu pievienošanos Partnerattiecību pagaidu nolīgumam. Samoa pievienojās Partnerattiecību pagaidu nolīgumam 2018. gada 21. decembrī un to provizoriski piemēro no 2018. gada 31. decembra, un Zālamana Salas pievienojās Partnerattiecību pagaidu nolīgumam 2020. gada 7. maijā un to provizoriski piemēro no 2020. gada 17. maija.

(4) Pēc Samoa un Zālamana Salu pievienošanās Partnerattiecību pagaidu nolīgums juridiskās noteiktības labad ir jāgroza, lai minētās valstis iekļautu Partnerattiecību pagaidu nolīguma pušu sarakstā. Līdzīgs grozījums Partnerattiecību pagaidu nolīgumā būs jāizdara ikreiz, kad nolīgumam pievienojas cita Klusā okeāna salu valsts.

---

1 Padomes sniegtās sarunu norādes par ekonomiskās partnerības nolīgumiem ar ĀKK valstīm un reģioniem (9930/02 (DG E II) HH/sg).

2 OV L 272, 16.10.2009., 2. lpp.

3 Padomes Lēmums (ES) 2018/1908 (2018. gada 6. decembris) par Samoa pievienošanos Partnerattiecību pagaidu nolīgumam starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses (OV L 333, 28.12.2018., 1. lpp.).

4 Padomes Lēmums (ES) 2020/409 (2020. gada 17. februāris) par Zālamana Salu pievienošanos Partnerattiecību pagaidu nolīgumam starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses (OV L 85, 20.3.2020., 1. lpp.).

(5) Partnerattiecību pagaidu nolīguma 68. pants izveido Tirdzniecības komiteju, kas izskata visus jautājumus, kuri nepieciešami nolīguma īstenošanai. Ir lietderīgi pilnvarot Tirdzniecības komiteju lemt par Partnerattiecību pagaidu nolīguma grozījumiem, kas varētu būt vajadzīgi pēc citas Klusā okeāna salu valsts pievienošanās.

(6) Ar Lēmumu (ES) 2019/1707[5] Padome lēma par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Tirdzniecības komitejā attiecībā uz minētajiem grozījumiem, par kuriem tika panākta vienošanās Tirdzniecības komitejas septītajā sanāksmē 2019. gada 4. oktobrī.

(7) Tādējādi nolīgums, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu, būtu jāparaksta Savienības vārdā, ar noteikumu, ka tas vēlāk tiks noslēgts.

(8) Tā kā Partnerattiecību pagaidu nolīguma 76. panta 2. punkts paredz tā provizoriska piemērošanu līdz tā spēkā stāšanās dienai, nolīgums, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu, būtu jāpiemēro provizoriski,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināta tā nolīguma parakstīšana, ar ko groza Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, attiecībā uz Samoa Neatkarīgās Valsts un Zālamana Salu pievienošanos, un citu Klusā okeāna salu valstu pievienošanos nākotnē, ar noteikumu, ka minētais nolīgums tiks noslēgts.

2. Parakstāmā nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts izveido instrumentu, kas nolīguma sarunu vedēja norādīto personu vai norādītās personas pilnvaro parakstīt nolīgumu, ar noteikumu, kas tas tiek noslēgts.

3. pants

Nolīgumu saskaņā ar nolīguma 76. panta 2. punktu piemēro provizoriski no tā parakstīšanas dienas, līdz tas stājas spēkā.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

[5] Padomes Lēmums (ES) 2019/1707 (2019. gada 17. jūnijs) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Tirdzniecības komitejā, kura izveidota ar Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, attiecībā uz ieteikumu veikt konkrētus grozījumus nolīgumā, lai ņemtu vērā Samoa pievienošanos un citu Klusā okeāna salu valstu pievienošanos nākotnē (OV L 260, 11.10.2019., 45. lpp.).